

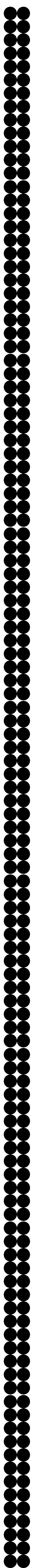
*Být či nebýt
tvořivý?*

*Umět či neumět
malovat či kreslit?*

*Klasická média
nebo ta digitální?*

*Vyhledávat
příležitosti tvořit
nebo se jim vyhýbat?*

*Učit nebo raději neučit
výtvarnou výchovu?*

S podobně „černobílým“ přístupem k tvorbě se setkáváme poměrně často. Odráží se v něm vlastní zkušenost z jednotvárné, netvořivé výuky výtvarné výchovy, mnohdy spojená s necitlivým hodnocením, která přináší ve svém důsledku nedůvěru ve vlastní tvůrčí potenciál. I proto je nesmírně důležité prožít tvorbu jinak – s uspokojením, radostí a schopností si tvůrčí proces i v dospělosti užít. Pro studující, kteří budou v budoucnu učit výtvarnou výchovu na 1. stupni základní školy nebo povedou výtvarné činnosti v mateřské škole, je obzvláště důležité mít tuto pozitivní zkušenost. Zážitky z tvorby mohou vést k přemýšlení nad tvůrčím procesem a přispět ke znovunabytí tzv. přesvědčení o vlastní účinnosti (self-efficacy).

První výtvarný cyklus reaguje mimo jiné na užívání mobilních telefonů. Zakazovat nebo povolit jejich užívání ve škole? Mohou sloužit telefony vzdělávání nebo jen děti rozptylují, berou volný čas, který by mohly prožívat jinak? Jaké tvůrčí možnosti skýtají? Filtry na úpravu podoby používají uživatelé mobilních telefonů denně. Jsou spojovány převážně se sociálními sítěmi, kde editované záznamy mohou být okamžitě sdíleny. Tyto výstupy mají častokrát až komickou formu úpravy výchozího obrazu, a to z jediného důvodu, zvýší se reakce od uživatelů, což znamená větší dosah a více příjmů z reklam. Forma filtru může být rapidně různorodá, od skoro nerozeznatelných úprav typu vyhlazení vrásek, až po extrém, kde je původní forma fotografie k nerozpoznání. Díla studentů jsou inspirována přístupem k instagramu umělkyně Cindy Sherman. Zadání bylo jednoduché – změňte svoji podobu za pomoci filtrů do extrému, obdobně jako sama sebe prezentuje Sherman na svém konceptuálně vedeném instagramovém profilu. Vystavené formáty propojují digitální technologie s těmi klasickými, jako je malba, kresba, performance, video a mnoho dalších. Výtvarná aktivita Autoportrét jedním tahem nevyužívá software, ale hardware mobilních telefonů jako prosvětlovací destičku.

Druhý prezentovaný cyklus pracuje s klasickým sytkým haptickým materiálem – jemným černým pískem. Toto médium nás propojuje s dětstvím a ranými zážitky spojenými s dětským objevováním a hrou. Velkoformátová plocha papíru položená přes celou podlahu místnosti nejprve vybízela k „narušení“ černou stopou písku a také ke sdělování, porovnávání vlastních myšlenek a pocitů spojených s počátkem tvůrčího procesu. Studenti dále „rozrušovali“ bílý podklad sypáním či vrháním písku na plochu, přesypávali spolu či každý postupně písek rytmickými pohyby. Nechávali „malovat či kreslit“ náhodné tvary a linie mechanické pohyblivé „pomocníčky“ (v kontextu s tvorbou umělce Petra Nikla), které umístili na papír s pískem. Dále pak reagovali na náhodně vzniklé tvary a na základě vzniklých skvrn, ohraničení, linií a ploch dotvářeli, podle vlastní fantazie, vzniklé obrazce do konkrétnějších podob. Destrukce, transformace, metamorfóza a rekonstrukce se staly principy, které definovaly průběh tvůrčího procesu za použití různorodých médií.

Prezentované výstupy jednotlivých výtvarných cyklů byly realizovány v rámci praktických předmětů vedených na katedře výtvarné výchovy v rámci profesní přípravy studentek a studentů oborů Učitelství pro 1. stupeň a Učitelství pro mateřské školy.

Uspořádání výstavy

Šimon Kříž
Pavla Novotná
Hana Stadlerová